

BEZGEK

Yabancılar Türkçe Öğretimi Dergisi
Journal of Teaching Turkish Language to
Foreigners

Araştırma Makalesi

Cilt 2 (2023) Sayı 3 209-221

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Düzeltici Geri Bildirimin Etkisi*

The Effect of Corrective Feedback in Teaching Turkish as a Foreign Language

Muhammed Hasan Çakır¹

Çakır, M. H. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde düzeltici geri bildirim etkisi. *Bezgek Yabancılar Türkçe Öğretimi Dergisi*, 2(3), 209-221. <http://dx.doi.org/10.56987/bezgek.31>

Makale Hakkında

Geliş Tarihi: 08.09.2023
Kabul Tarihi: 12.09.2023
Yayın Tarihi: 15.09.2023

Anahtar Sözcükler

Yabancı dil olarak Türkçe
öğretimi
Düzeltici geri bildirim
Öğrenci görüşleri

Article Info

Received: 08.09.2023
Accepted: 12.09.2023
Published: 15.09.2023

Keywords

Teaching Turkish as a
foreign language
Corrective feedback
Student opinions

Öz

Geri bildirim genel olarak kaynak tarafından gönderilen mesajın karşı tarafta nasıl bir etki oluşturduğunun bilgisi olarak yorumlanabilir. Bu bağlamda öğretmen ve öğrenci etkileşimi düşünüldüğünde yabancı dil öğretimi faaliyetlerinin en önemli unsurlarından birisinin geri bildirim olduğu söylenebilir. Yabancı dil sınıflarında kaynak kültür ve hedef kültür unsurları karşı karşıya gelmektedir. Bu durumda hedef dili öğrenenler çeşitli hatalar yapmaktadır. Bu hatalar yapıldığında öğrencilere yaptığı hatayı fark ettirmek ve düzeltici geri bildirim sağlamanın kalıcı dil öğrenimi adına çok önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde düzeltici geri bildirim etkisinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada, betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, basit seçkisiz atama yoluyla seçilen 2022-2023 eğitim öğretim yılında Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi TÖMER’de B1 ve üstü düzeyde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma verilerini toplamak adına Kartchava tarafından (2016) geliştirilen 40 maddelik 5’li Likert tipi ölçek, Türkçeye çevrilerek kullanılmıştır. Yapılan araştırma bağlamında Türkçeye çevrilen ölçeğin, katılımcılar tarafından samimi bir şekilde yanıtladıkları varsayılmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Ayrıca verilerin analizinde; frekans, yüzde, aritmetik ortalama, t testi, tek yönlü varyans analizinden yararlanılmıştır. Yapılan analizler bağlamında elde edilen sonuçlardan hareketle düzeltici geri bildirim yabancı dil olarak Türkçe öğrenimi sürecini olumlu etkilediği ve öğrencilerin derse olan ilgisini artırdığı saptanmıştır.

Abstract

Feedback can generally be interpreted as the knowledge of how the message sent by the source has an effect on the other party. In this context, considering the teacher and student interaction, it can be said that one of the most important elements of foreign language teaching activities is feedback. In foreign language classes, source culture and target culture elements come face to face. In this case, learners of the target language make various mistakes. When these mistakes are made, it is thought that it is very important for students to realize their mistakes and to provide corrective feedback for permanent language learning. In this context, the aim of the study is to examine the effect of corrective feedback in teaching Turkish as a foreign language. For this purpose, descriptive survey method was used in the research. The sample of the research consists of foreign students studying at Bilecik Şeyh Edebali University TÖMER at B1 and higher level in the 2022-2023 academic year, selected by simple random assignment. In order to collect research data, a 40-item 5-point Likert-type scale developed by

* Bu makale 10.06.2023 tarihinde Bursa Uludağ Üniversitesinde sunulan “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Düzeltici Geri Bildirime Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi” adlı doktora seminerinin genişletilmiş hâlidir.

¹ Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Bilecik, Türkiye. hasancakir335@gmail.com

Kartchava (2016) was translated into Turkish and used. It is assumed that the scale translated into Turkish in the context of the research is answered sincerely by the participants. The data obtained in the study were analyzed using SPSS statistics package program. In addition frequency, percentage, arithmetic mean, t- test, one-way variance analysis were used to analyze the data. Based on the findings and comments obtained in the context of the analyzes, it was determined that corrective feedback positively affected the process of learning Turkish as a foreign language and increased the students' interest in the lesson.

Giriş

İnsanoğlu, sahip olduğu genetik kodlar sebebiyle diğer varlıklarla daima iletişim kurma ihtiyacı hissetmiştir. Bu iletişim ihtiyacını ise dil ile karşılamıştır. Dil, insanlar arasındaki iletişim ağını oluşturan en temel bileşendir. Ana dili ise; “başlangıçta anneden ve yakın aile çevresinden daha sonra da ilişkili bulunulan çevreden öğrenilen, insanın bilinçaltına inen ve bireylerin toplumla en güçlü bağlarını oluşturan dildir” (Aksan, 2003, s. 81). İnsan, içinde yaşadığı toplulukla ana dili vasıtasıyla iletişim kurmaktadır. Farklı bir toplulukla iletişim kurmak istediği zamanda yabancı dil ön plana çıkmaktadır. İnsanlar tarih boyunca çeşitli sebeplerle yabancı dil öğrenme ihtiyacı duymuşlardır. Yabancı dile olan ihtiyaç, yabancı dil öğretimi meselesinin gündeme gelmesini sağlamıştır. Tarihî süreç içerisinde önemini koruyan yabancı dil öğretimi meselesi, özellikle dünyanın küresel bir köye dönüştüğü günümüzde daha kıymetli bir noktaya gelmiş ve bireylerin ana dili dışında bir dil bilmesi, önem teşkil eden bir konu olmuştur (Fenner, Trebbi ve Aese, 1999). Yabancı dil bilen insan çeşitli kültür sahalarında iletişim kurmakta ve önemli fırsatlara ulaşabilmektedir. Bundan mütevellit yabancı dil öğrenimi günümüz dünyasının vazgeçilmez ihtiyaçları arasında gösterilmektedir.

Türkçe, doğuşu tarihin başlangıcına eş sayılan Türk milletinin tarih boyunca ulaştığı geniş coğrafyalardaki etkinliği sayesinde dünyanın en önemli dillerinden birisi olmuştur. Öyle ki “Moğolistan’dan Sırbistan’a, Sibirya’dan Amerika’ya kadar geniş bir coğrafyada yazı ve konuşma dili olarak varlık göstermektedir” (Alyılmaz, 2020, s. 73). Oldukça geniş bir coğrafyada etkin olması ise Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilmesini sağlamıştır. Tarih boyunca Türkçenin çeşitli sebeplerle öğrenildiği görülmektedir. Türkçenin öğrenimi adına temel sebepler arasında; komşuluk ve akrabalık ilişkileri, dinî, askerî, ticari ilişkiler, göç, turizm, eğitim ve öğretim faaliyetleri gösterilebilir (Alyılmaz, 2018). Bu bağlamda Türkçenin çok geniş bir sahada çeşitli nedenlerden dolayı öğrenildiği ve Türkçeye olan ilginin her geçen gün arttığı savunulabilir. Bu durumda Türkçenin dünya dilleri arasındaki konumunun yükselmesi adına, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi çok daha önemli bir hâle gelmektedir.

Yabancı dil sınıfları çeşitli dil ve kültürlerin birbiriyle iletişim kurduğu sınıflardır. Bu bağlamda yabancı dil öğretimi köprüsünün sacayaklarından birisini iletişim kavramı oluşturur. İletişim, Alyılmaz ve Polatcan’a (2020, s. 22) göre “kaynak, ileti, kanal, aracı ve geri bildirim öğelerinden oluşan bir süreç” olarak tanımlanır. İletişim kavramını oluşturan bu temel bileşenler birinin eksikliği iletişim çarkının dönmesini engellemektedir. Bu açıdan bakıldığında geri bildirim kavramının yabancı dil öğretimi bakımından çok önemli bir bileşen olduğu görülecektir.

Geri bildirim TDK’ye (2023) göre “gönderilen bilgi veya talimatın alıcıda yaptığı etkiye ilişkin edinilen bilgi, dönüt” olarak tanımlanmaktadır. Genel olarak kaynak tarafından gönderilen mesajın alıcı da nasıl bir etki oluşturduğunun bilgisi olarak yorumlanabilir. Geri bildirim, gelecekteki performansı iyileştirmek için kullanılacak mevcut performans hakkındaki bilgidir (Wang, 2006). Geri bildirim, hem öğrencinin hem de öğretmenin performansını önemli ölçüde artırabildiğinden ve bazı önemli noktalara işaret edebildiğinden herhangi bir eğitim sürecinde çok önemli bir rol oynar (Herra ve Kuliska, 2018). Çeşitli hatalar yapan öğrencilere, geri bildirim verilerek hatalarının farkında olma ve düzeltme imkânı verilir. Bu durumda eğitimin kalitesinin artması adına önemlidir. Geri bildirim çeşitli türleri mevcuttur. Bunlar arasında düzeltici, açıklayıcı, doğrulayıcı ve tanımlayıcı geri bildirim türleri

gösterilebilir (Schimmel, 1988). Düzeltici geri bildirim, “verilen yanıtın doğru ya da yanlış olduğu belirtildikten sonra, yanlış yanıtın düzeltilmesi için doğru yanıtın ne olduğunu bildirmektir” (Çelebi, 2017, s. 51). Bao (2019) ise düzeltici geri bildirim; “öğrenenlerin ikinci dil üretimlerinde yaptığı hatalara sözlü ve yazılı olarak verilen yanıtı ifade eder.” şeklinde tanımlamaktadır. Bu tanımlardan hareketle düzeltici geri bildirim, yabancı dil öğrencilerinin hedef dile dair yaptığı hataların farkına varmasını sağladığı düşünülebilir. Düzeltici geri bildirim, yabancı dil öğretiminde öğrencilerin dikkatini hedef dile ait yapıya çekerek öğrencinin hedef dili öğrenmesine yardımcı olur (Nassaji ve Kartchava, 2021). Düzeltici geri bildirim temel aktörlerini, öğretmen ve öğrenciler oluşturur. Bu süreçte öğretmen, öğrencilerin yaptığı hataları fark ettirmek suretiyle öğrenimin kalitesini yükseltmeye çalışır.

Düzeltici geri bildirim, dil öğrenimi sürecinin önemli bir parçasını oluşturur. (Russel ve Spada, 2006). Çünkü yabancı dil sınıfları iki farklı dil ve kültürün karşı karşıya geldiği sınıflardır. Dolayısıyla öğrenciler, hedef dili öğrenmeye başlayınca ana dili ve hedef dil arasında sürekli karşılaştırma yapmaktadır. Bu karşılaştırmalar sırasında öğrenci hedef dilin tüm beceri alanlarında çeşitli hatalar yapmaktadır. Bu noktada düzeltici geri bildirim, öğrenciyi hangi hataların kesinlikle kabul edilemez olduğu konusunda bilgilendirir ve öğrencide olumsuz bir kanıt oluşturur (Li, 2018). Böylelikle düzeltici geri bildirim, hedef dilde yapılan hataların giderilmesi adına hedef dilin biçimsel yönlerine dair farkındalık oluşturarak öğretmenlerin, öğrencilerin öğrendiklerinin doğruluğu hakkında bilgi sahibi olmasını ve düzeltme yapmasını sağlar (Karchava, 2016).

Yabancı dil öğretiminde düzeltici geri bildirim etkisinin araştırıldığı çalışmalar (El Tatawy, 2002; Panova ve Lyster, 2002; Sheen, 2004; Russel ve Spada, 2006; Lyster ve Saito 2010; Çetinkaya ve Hamzadayı, 2015; Karchava, 2016; Herra ve Kulinska 2018; Kaptı, 2018; Rezalou, 2020) incelendiğinde genel olarak olumlu etkisinin olduğu yönünde sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin yaptığı hatalara karşı düzeltici geri bildirim verilmesinin yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecini de olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Bu bağlamda araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ve düzeltici geri bildirim ilişkisi ele alınmıştır. Bu çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde düzeltici geri bildirim etkisinin belirlenmesidir. Bu amaca binaen araştırmanın problem cümlesi ve alt problemleri şu şekilde oluşturulmuştur:

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecine düzeltici geri bildirim etkisi nedir?

1-Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin düzeltici geri bildirimle ilgili görüşleri nelerdir?

2-Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin düzeltici geri bildirimle ilgili görüşleri ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

3- Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin düzeltici geri bildirimle ilgili görüşleri ile yaşları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

4- Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin düzeltici geri bildirimle ilgili görüşleri ile Türkçe öğrenme seviyeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Varsayımlar

Örneklem olarak seçilen ve Türkçe yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin; Türkçeyi öğrenme süreçlerinde, düzeltici geri bildirim etkisini tespit etmeye yönelik kendilerine uygulanan ölçeğe samimi bir şekilde yanıt verdikleri varsayılmaktadır.

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde araştırma modeli, örneklem, veri toplama araçları ve verilerin analizine ilişkin bilgiler verilmektedir.

Araştırma Modeli

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin düzeltici geri bildirimine ilişkin görüşlerinin değerlendirildiği bu çalışmada tarama modelleri içerisinde yer alan betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Karasar (2012) betimsel tarama modelini, “geçmişte veya hâlen var olan durumu olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma” olarak açıklamaktadır. “Bu araştırma yöntemi nesnelere, toplumların, kurumların yapısını ve olayların işleyişini tanımlamak amacıyla kullanılır” (Cohen, Manion ve Morrison, 2007; akt. Aybek ve Aslan, 2017, s. 460). Bu çalışmada da yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde düzeltici geri bildirim etkisi çeşitli değişkenler bakımından değerlendirildiği için bu yöntem tercih edilmiştir.

Örneklem

Bu çalışmanın örneklemini, 2022-2023 eğitim öğretim yılında Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi TÖMER’de B1, B2 ve C1 seviyesinde öğrenim gören 145 yabancı öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilere ulaşımın kolay olması adına çalışmada, basit seçkisiz atama örnekleme tercih edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri şu şekildedir:

Tablo 1. Örneklemdeki Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Erkek	Kadın	
(f)	73	72	
Yaş	18-25	26-35	
(f)	145	5	
Türkçe Seviyesi	B1	B2	C1
(f)	15	128	2

Yukarıdaki tabloda araştırmaya katılan öğrencilerin; cinsiyet, yaş ve Türkçe öğrenme seviyelerine göre dağılımları verilmiştir. Bu tablodan hareketle araştırmaya katılan öğrencilerin 73’ünün erkek, 72’sinin kadın olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerinin birbirine yakın olarak dağılmasına önem verilmiştir. Öğrencilerin yaş gruplarına bakıldığında ise 145’inin 18-25, 5’inin 26-35 yaş aralığında olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan öğrencilerin Türkçe seviyeleri incelendiğinde; 15’inin B1, 128’inin B2 ve 2’sinin C1 düzeyinde Türkçe öğrendikleri saptanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada, Karchava (2016) tarafından geliştirilen geçerliği ve güvenilirliği saptanmış olan 40 maddelik 5’li Likert tipi ölçek, Türkçeye çevrilerek kullanılmıştır. Ölçek öncelikle alanında uzman bir tercüman tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Bu işlemlerin ardından bir İngiliz Dili ve Edebiyatı uzmanı, yapılan çevirinin sağlamlığını yapmıştır. Son olarak Türkçe Eğitimi alanında görev yapan bir Doç. Dr. tarafından dil kontrolü yapılarak ölçek hazır hâle getirilmiştir. Ölçek hazır hale getirildikten sonra Etik Kurul başvurusu yapılmıştır. Etik Kurul Raporu alındıktan sonra ölçek 145 kişilik bir gruba uygulanmıştır. Uygulama esnasında araştırma verilerinin herhangi bir kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşılmayacağına dair bilgi verilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmaya katılan 145 öğrenciden elde edilen veriler, SPSS istatistik paket programına aktarılarak analizler gerçekleştirilmiştir. Veriler analiz edilirken hangi soruya kaç kişinin hangi cevabı verdiğini görmek adına sayı ve yüzde hesaplanmıştır. Sayısal değişkenleri göstermek içinse ortalama ve

standart sapma hesaplanarak verilmiştir. Ayrıca verilerin normal dağılıp dağılmadığını görmek için “Kolmogorov-Smirnov” testinden yararlanılmıştır.

Geri Bildirim Ölçeği için Cronbach’s Alfa güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Yapılan analize göre ölçeğin Cronbach Alfa değeri 0.847 çıkmıştır. Bu analizden hareketle ölçeğin yüksek güvenilirliğe sahip olduğu söylenebilir. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin ölçekteki sorulara verdiği 1’den 5’e (“1” kesinlikle katılmıyorum”, “2” katılmıyorum”, “3” kararsızım”, “4” katılıyorum”, “5” kesinlikle katılıyorum”) kadar olan puanlamaların ortalaması alınmıştır. Düzeltici geri bildirim araştırmaya katılan öğrencilerin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme süreçlerine olan etkisi; cinsiyet, yaş ve Türkçe seviyesi değişkenlerine göre analiz edilmiştir. İki bağımsız grup arasındaki farklılıklar incelenirken bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. İki den fazla bağımsız grup arasındaki farklılıklar ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ile incelenmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin düzeltici geri bildirimle ilgili görüşleri, analiz edilerek yorumlanmış ve tablo hâlinde verilmiştir. Elde edilen verilerden hareketle şu bulgu ve yorumlara ulaşılmıştır:

Tablo 2. Yabancı dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Düzeltici Geri Bildirime İlişkin Görüşleri

Maddeler	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum		Ortalama
	f	(%)	f	(%)	f	(%)	f	(%)	f	(%)	
1-Öğretmen sınıftaki diğer öğrencilerin hatalarını düzelttiğinde öğrenirim.	-	-	2	1,4	5	3,4	45	31	93	64,1	4,57
2-Türkçe konuşurken yaptığım hataların düzeltilmesi beni tedirgin eder.	44	30,3	33	22,8	28	19,3	25	17,2	15	10,3	2,54
3-Öğrencileri, kendi hatalarını düzeltmek için teşvik etmek dil öğrenmeye yeni başlayan öğrenciler için faydalıdır.	1	0,7	5	3,4	17	11,7	56	38,6	66	45,5	4,24
4-Türkçe öğretmeni, dil bilgisi hatalarını eğer bu hatalar anlamayı engelliyorsa sözlü olarak düzeltmelidir.	12	8,3	8	5,5	22	15,2	48	33,1	55	37,9	3,86
5. Konuşma hatalarını düzeltirken öğretmen olumsuz kelimeler kullanmamalıdır (örneğin: “Söylediğiniz her şey yanlış” veya “Hiçbir şey anlamıyorsunuz” veya “Hiçbir şey bilmiyorsunuz”).	27	18,6	13	9	13	9	26	17,9	66	45,5	3,62
6. Öğretmenin doğru yapıyı söylemesi, yeni başlayan öğrenciler için faydalıdır.	1	0,7	3	2,1	7	4,8	39	26,9	95	65,5	4,54
7. Türkçe dersinde konuşma hatalarının düzeltilmesi gereklidir.	3	2,1	3	2,1	9	6,2	39	26,9	91	62,8	4,46
8. Yaptığım bir hata, Türkçede henüz bilmediğim bir şeyin göstergesidir.	8	5,5	15	10,3	47	32,4	43	29,7	32	22,1	3,52
9. Yazma hatalarının düzeltilmesi önemlidir.	4	2,8	1	0,7	4	2,8	20	13,8	116	80	4,67

10. Türkçede konuşma hatalarının düzeltilmesi için farklı tekniklerin kullanılması gerekir.	2	1,4	2	1,4	15	10,3	60	41,4	66	45,5	4,28
11. Öğretmenin doğru yapıyı söylemesi, Türkçedeki kelime hatalarını düzeltmek için en iyi tekniktir.	4	2,8	4	2,8	15	10,3	51	35,2	71	49	4,24
12. Öğretmenin doğru yapıyı söylemesi, Türkçedeki dil bilgisi hatalarını düzeltmek için en iyi tekniktir.	2	1,4	3	2,1	21	14,5	49	33,8	70	48,3	4,25
13. Konuşma hatalarını düzeltmek önemlidir.	1	0,7	2	1,4	5	3,4	32	22,1	105	72,4	4,64
14. Türkçe konuşma hatalarımla alakalı olarak öğretmenimin ifadem yanlış olduğunu açıkça belirtmesini isterim.	4	2,8	3	2,1	26	17,9	48	33,1	64	44,1	4,13
15. Öğrencileri hatalarını düzeltmeye zorlamak, Türkçe öğrenmelerine yardımcı olur.	11	7,6	12	8,3	25	17,2	53	36,6	44	30,3	3,73
16. Öğretmen konuşma hatalarımı düzeltmezse Türkçe öğrenme azmim azalır.	17	11,7	23	15,9	21	14,5	42	29	42	29	3,47
17. Öğretmen, öğrencinin karşılaştığı sorunlarla başa çıkmasına yardımcı olmak için öğrenciye bu sorunları Türkçe olarak anlatmalıdır.	6	4,1	2	1,4	22	15,2	59	40,7	56	38,6	4,08
18. Öğretmenin doğru yapıyı söylemesi Türkçedeki telaffuz hatalarını düzeltmek için en iyi tekniktir.	2	1,4	5	3,4	16	11	47	32,4	75	51,7	4,29
19. Türkçe öğretmeni yanlışımı vurgulayacak ve kendimi düzeltmemi sağlayacak şekilde ses tonunu ayarlayarak konuşma hatamı tekrar etmelidir.	6	4,1	10	6,9	37	25,5	47	32,4	45	31	3,79
20. Öğretmenimin Türkçe kelime hatalarımı düzeltmesini beklerim.	1	0,7	11	7,6	26	17,9	39	26,9	68	46,9	4,11
21. Öğretmen, öğrencilerin baştan hata yapmasına izin verirse daha sonra bu hataları düzeltmek zor olur.	11	7,6	9	6,2	22	15,2	40	27,6	63	43,4	3,93
22. Türkçe dersinde öğretmenin hatamı düzeltmesi hoşuma gider.	6	4,1	10	6,9	24	16,6	48	33,1	57	39,3	3,96
23. Öğretmenimin Türkçe dil bilgisi hatalarımı düzeltmesini beklerim.	5	3,4	17	4,8	19	13,1	46	31,7	68	46,9	4,13
24. Hataların düzeltileceği tekniğin seçimi, yeterlilik seviyeme bağlı olmalıdır.	4	2,8	6	4,1	30	20,7	57	39,3	48	33,1	3,95
25. Öğretmenimin Türkçe telaffuz hatalarımı düzeltmesini beklerim.	4	2,8	8	5,5	20	13,8	50	34,5	63	43,4	4,10
26. Türkçe konuşma hatalarının düzeltilmesi, öğrenciler arasındaki iletişimi artırmanın mükemmel bir yoludur.	6	4,1	8	5,5	16	11	56	38,6	59	40,7	4,06
27. Türkçe öğretmeni, konuşma hatalarını dersinde sonunda düzeltmelidir.	35	24,1	32	22,1	25	17,2	36	24,8	17	11,7	2,77
28. Türkçe dersindeki hatalarımın sınıf arkadaşlarım tarafından düzeltilmesini tercih ederim.	37	25,5	36	24,8	35	24,1	21	14,5	16	11	2,60

29. Öğretmen, öğrencilerin Türkçe dersinde yaptıkları konuşma hatalarını düzeltmelidir.	6	4,1	11	7,6	28	19,3	53	36,6	47	32,4	3,85
Tablo 30. Türkçe öğretmenleri konuşma hatalarını hemen düzeltmelidir.	3	2,1	6	4,1	12	8,3	60	41,4	64	44,1	4,21
31. Türkçe öğretmeni, öğrencilerin sadece sıklıkla yaptığı konuşma hatalarını düzeltmelidir.	23	15,9	26	17,9	44	30,3	34	23,4	18	12,4	2,98
32. Türkçe konuşma hatalarının düzeltilmesi dikkatimi öğretmenin söylediği yapıya çeker.	3	2,1	5	3,4	36	24,8	52	35,	49	33,8	3,95
33. Öğrencileri kendi hatalarını düzeltmeye teşvik etmek, ileri düzeydeki öğrenciler için faydalıdır.	5	3,4	10	6,9	21	14,5	51	35,2	58	40	4,01
34. Türkçe öğretmenimin hatalarını düzeltmem için beni cesaretlendirmesini isterim.	5	3,4	6	4,1	30	20,7	50	34,5	54	37,2	3,98
35. Türkçe dersinde konuşma hatalarının düzeltilmesi, Türkçe çalışmaya karşı olumsuz bir tutum oluşturur.	36	24,8	31	21,4	42	29	26	17,9	10	6,9	2,60
36. Öğretmenin doğru yapıyı söylemesi ileri düzeydeki öğrenciler için faydalıdır.	-	-	5	3,4	21	14,5	51	35,2	68	46,9	4,25
37. Öğretmenin konuşma hatalarını düzeltmesi olmadan dil bilgisi kuralı ile kullanımı arasındaki bağlantıyı kuramam.	11	7,6	16	11	43	29,7	47	32,4	28	19,3	3,44
38. Öğretmen, sadece anlamayı zorlaştıran telaffuz hatalarını düzeltmelidir.	22	15,2	37	25,5	35	24,1	30	20,7	21	14,5	2,93
39. Öğretmen, hatalarını düzeltmem için her zaman yorumda bulunmalı ve dil bilgisel destek sağlamalıdır.	3	2,1	4	2,8	33	22,8	54	37,2	51	35,2	4,00
40. Öğretmenin doğru yapıyı söylemesi, Türkçedeki konuşma hatalarını düzeltmek için en iyi tekniktir.	1	0,7	16	4,1	17	11,7	45	31	76	52,4	4,30

Tablo 2’de yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin düzeltici geri bildirimle ilgili görüşlerine yer verilmiştir. Bu görüşlerden hareketle şu bulgu ve yorumlara ulaşılmıştır:

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin genelinin, “Öğretmen sınıftaki diğer öğrencilerin hatalarını düzelttiğinde öğrenirim” maddesine katılıyorum şeklinde cevap verdiği tespit edilmiştir. Öte yandan 2. maddede öğrencilerin birçoğunun, Türkçe konuşurken yaptıkları hataların düzeltilmesinin onları tedirgin etmediği yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir. Ölçekteki; 3, 15 ve 34. maddeler düzeltici geri bildirim sağlamanın en iyi yolunun yönlendirme ve motivasyondan geçtiği inancını temsil etmektedir. Bu maddeye öğrencilerin genelinin katılıyorum şeklinde cevap verdiği tespit edilmiştir. 4, 29, 31, 38 ve 39. maddeler ise düzeltilmesi gereken hata türleri ile ilgili maddelerdir. Bu maddeler; dil bilgisi, konuşma ve telaffuz hatalarının düzeltilmesiyle ilgilidir. Dil bilgisi hataları ile ilgili 4 ve 39. maddelere öğrencilerin çoğunluğu katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Öte yandan konuşma hatalarının düzeltilmesi hususundaki 29 ve 31. maddeler; öğrencilerin, Türkçe dersinde yaptıkları tüm konuşma hatalarının ve sadece sıklıkla yaptığı konuşma hatalarının düzeltilmesine ilişkindir. Öğrenciler, tüm konuşma hatalarının düzeltilmesine çoğunlukla katılırken sadece sıklıkla yapılan konuşma

hatalarının düzeltilmesi noktasında kararsız kalmışlardır. Yine sadece anlamayı zorlaştıran telaffuz hatalarının düzeltilmesiyle ilgili 38. maddede öğrencilerin kararsız kaldığı söylenebilir.

Ölçeğin 5. maddesinde öğrencilerin, genel olarak konuşma hatalarını düzeltirken öğretmenin olumsuz kelimeler kullanmaması yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Ölçekteki; 6, 10, 11, 12, 18, 36 ve 40. maddeler ise öğretmenin doğru yapıyı söylemesinin Türkçedeki; konuşma, kelime, dil bilgisi telaffuz hatalarının düzeltilmesinde en iyi teknik olduğu ve öğrencilere faydalı olduğuyla ilgilidir. Bu maddelerin hepsine öğrencilerin çoğunluğunun katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir. Öğrenciler, “Türkçe dersinde konuşma hatalarının düzeltilmesi gereklidir” şeklindeki 7. maddeye genellikle katıldıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin, “Yaptığım bir hata, Türkçede henüz bilmediğim bir şeyin göstergesidir” maddesinde kararsız kaldıkları görülmektedir. Ölçeğin, 9 ve 13. maddeleri yazma ve konuşma hatalarının düzeltilmesinin önemli olduğuyla ilgilidir. Öğrencilerin bu maddelere çoğunlukla katıldıkları tespit edilmiştir. 14. maddede öğrencilerin birçoğunun, konuşma hatalarının öğretmenleri tarafından açıkça söylenmesi gerektiği yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. 16. madde “Öğretmen konuşma hatalarını düzeltmezse Türkçe öğrenme azmim azalır” şeklindedir. Bu maddede öğrencilerin kararsız kaldıkları görülmektedir. Diğer taraftan 17. maddede öğrenciler, Türkçe öğrenirken karşılaştıkları sorunlarla başa çıkabilmek adına yaşadıkları sorunların Türkçe olarak anlatılmasını istemektedirler. 19. madde “Türkçe öğretmeni yanlısını vurgulayacak ve kendimi düzeltmemi sağlayacak şekilde ses tonunu ayarlayarak konuşma hatamı tekrar etmelidir” şeklindedir. Öğrencilerin çoğunluğu kararsız olduğunu veya katıldığını belirtmiştir. Ölçeğin; 20, 23 ve 25. maddeleri Türkçe kelime, dil bilgisi ve telaffuz hatalarının düzeltilmesini beklerim yönündedir. Öğrencilerin bu maddeye genellikle katıldıkları görülmektedir. Öte yandan öğrencilerin, “öğrencilerin baştan hata yapmasına izin verirse daha sonra bu hataları düzeltmek zor olur” şeklindeki 21. maddeye çoğunlukla katıldıkları söylenebilir. Yine öğrencilerin çoğunluğu, Türkçe dersinde öğretmenlerinin hatalarını düzeltmesinin hoşlarına gideceği yönünde görüş bildirmişlerdir. Ölçeğin 24. maddesi, “hataların düzeltileceği tekniğin seçimi, yeterlilik seviyeme bağlı olmalıdır” şeklindedir. Bu maddeye öğrencilerin genelinin katıldığı saptanmıştır. 26. maddede öğrencilerin, Türkçe konuşma hatalarının düzeltilmesinin arkadaşları arasındaki iletişimi artırdığı görüşünde oldukları görülmektedir. 27 ve 30. maddelerde öğrencilerden, öğretmenlerinin konuşma hatalarını dersin sonunda mı hemen mi düzeltilmesi gerektiği konusunda görüş alınmıştır. Öğrenciler, hatalarının hemen düzeltilmesi gerektiğine katılırken dersin sonunda düzeltilmesine katılmadıklarını beyan etmişlerdir. Diğer taraftan 28. maddede öğrenciler, Türkçe dersindeki hatalarının arkadaşları tarafından düzeltilmesi hususuna katılmadıklarını belirtmişlerdir. 32. madde, “Türkçe konuşma hatalarının düzeltilmesi dikkatimi öğretmenin söylediği yapıya çeker” şeklindedir. Öğrenciler bu maddeye ağırlıklı olarak katıldıklarını ifade etmişlerdir. 33. maddede öğrenciler, kendi hatalarını düzeltmeye yönelik teşviklerin ileri düzey öğrenciler için faydalı olacağı yönünde görüş bildirmişlerdir. 35. maddede öğrenciler, Türkçe dersindeki konuşma hatalarının düzeltilmesinin, Türkçe çalışmaya yönelik olumsuz bir tutum oluşturmayacağını belirtmişlerdir. Son olarak 37. maddede, öğrencilere “öğretmenin konuşma hatalarını düzeltmesi olmadan dil bilgisi kuralı ile kullanımı arasındaki bağlantıyı kuramam” maddesi sorulmuştur. Öğrencilerin bu konuyla ilgili kararsız kaldıkları tespit edilmiştir.

Tablo 3. Cinsiyet Faktörüne Göre Düzeltici Geri Bildirime Dair Görüşlerin İncelenmesi

	Sayı	Ortalama	Standart Sapma	p
Erkek	73	3. 86	0.40	.52
Kadın	72	3. 90	0.35	

Yukarıdaki tabloda cinsiyet faktörüne göre erkek ve kadın öğrencilerin düzeltici geri bildirimle ilgili görüşleri incelenmiştir. Bu verilerden hareketle öğrencilerin cinsiyetleriyle ölçek maddelerine verdikleri cevap arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4. Yaş Faktörüne Göre Düzeltici Geri Bildirime Dair Görüşlerin İncelenmesi

	Sayı	Ortalama	Standart Sapma	p
18-25	140	3.88	.37	.71
26-35	5	3.382	.39	

Yukarıdaki tabloda yaş faktörüne göre öğrencilerin düzeltici geri bildirimle ilgili görüşleri incelenmiştir. Bu verilerden hareketle öğrencilerin yaşlarıyla ölçek maddelerine verdikleri cevap arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 5. Türkçe Seviyesi Faktörüne Göre Düzeltici Geri Bildirime Dair Görüşlerin İncelenmesi

	Sayı	Ortalama	Standart Sapma	F	p
B1	15	3.77	0.32		
B2	128	3.89	0.38	0.84	0.45
C1	2	3.76	0.54		

Yukarıdaki tabloda Türkçe seviyesi faktörüne göre öğrencilerin düzeltici geri bildirimle ilgili görüşleri incelenmiştir. Bu verilerden hareketle öğrencilerin Türkçe seviyeleriyle ölçek maddelerine verdikleri cevap arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde düzeltici geri bildirimle ilgili öğrenci görüşleri değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgu ve yorumlar bağlamında şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde öğrencileri derse motive etmek ve daha kaliteli öğretim gerçekleştirmek adına düzeltici geri bildirimle ilgili genel olarak olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu sonuçla, [El Tatawy'nin \(2002\)](#), [Lyster ve Saito'nun \(2010\)](#) [Karchava'nın \(2016\)](#), [Kaptı'nın \(2018\)](#), [Kardaş ve Cömert'in \(2021\)](#), [Nhac'ın \(2022\)](#) çalışmalarında ulaştığı sonuçlar birbiriyle uyumaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin, arkadaşlarının hatalarının düzeltildiğinde daha iyi Türkçe öğrendikleri saptanmıştır. Ayrıca öğrenciler, hatalarının düzeltilmesinde bir problem görmemektedir.

[Tonekobi \(2016\)](#), araştırmasında düzeltici geri bildirimle ilgili yabancı dil öğrenme isteğini artırdığını tespit etmiştir. Bu bağlamda yapılan çalışmada düzeltici geri bildirimle ilgili Türkçe öğrenenleri doğruya yönlendirdiği ve onları motive ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Türkçe öğrenirken yapılan tüm dil bilgisi, konuşma ve telaffuz hatalarının düzeltilmesinin Türkçe öğretim sürecinin daha verimli geçmesi adına önemli olduğu düşünülmektedir. [Çetinkaya ve Hamzadayı \(2015\)](#) çalışmalarında, sadece konuşma hatalarının düzeltilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin konuşma hatalarını düzeltirken olumsuz kelimeler kullanmasının düzeltici geri bildirim sürecini olumsuz etkilediği söylenebilir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde doğru yapının söylenmesinin Türkçedeki; konuşma, kelime, dil bilgisi, telaffuz hatalarının düzeltilmesinde en iyi teknik olduğu ve öğrencilere faydalı olduğu saptanmıştır. Elde edilen bu sonuçlar ile [Karchava'nın \(2016\)](#) elde ettiği sonuçlar örtüşmektedir. Ayrıca Türkçe dersinde; konuşma ve yazma hatalarının düzeltilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin yaptıkları hataların genele yansıtılmaması sonucuna ulaşılmıştır. Yine yapılan konuşma hatalarının öğretmen tarafından açıkça söylenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu sonuçla [Herra ve Kulmska'nın \(2018\)](#) çalışmasında elde ettiği sonuçlar birbiriyle uyumaktadır. Bu

konuşma hataları düzeltilmezse de öğrencilerin öğrenme azminin düşmeyeceği söylenebilir. Diğer taraftan yapılan hataların Türkçe olarak uygun bir ses tonuyla anlatılması yargısına ulaşılmıştır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin Türkçe; kelime, dil bilgisi ve telaffuz hatalarının düzeltilmesini beklediği sonucuna ulaşılmıştır. Yüksek, Oruç ve Mackinley (2021) öğretmenlerin sınıf içi sözlü düzeltici geri bildirimle ilişkin inançları ve uyumsuzluklarını inceledikleri araştırmasında, katılımcıların sözlü düzeltici geri bildirimle dair inançları ve uygulamalarının örtüştüğü sonucuna ulaşmıştır. Yapılan araştırmada ise öğrenciler, öğretmen tarafından yaptıkları hataların sıkı bir şekilde düzeltilmesi gerektiğini düşünmektedir. Bu sonuçlardan hareketle düzeltici geri bildirim bağlamında öğretmen ve öğrenci görüşlerinin örtüştüğü düşünülmektedir. Yine öğrencilerin hatalarının düzeltilmesinden hoşnut olduğu söylenebilir. Türkçede yapılan hataların düzeltilmesinde seçilen tekniğin öğrenci seviyesine göre belirlenmesi gerektiği saptanmıştır. Öğrencilerin, Türkçe konuşma hatalarının düzeltilmesinin sınıf iletişimi artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Çetinkaya ve Hamzadayı (2015), araştırmalarında yapılan konuşma yanlışlarının hemen düzeltilmesi sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırmada da benzer şekilde; yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde yapılan konuşma hatalarının dersin sonu beklenmeden ivedi bir şekilde düzeltilmesinin süreç adına daha olumlu etki oluşturacağı görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin Türkçe dersindeki hatalarının arkadaşları tarafından düzeltilmesi konusunu yanlış buldukları söylenebilir. Öğrencilerin konuşma hatalarının düzeltilmesinde dikkatlerini doğru olarak söylenen yapıya verdiği saptanmıştır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde yapılan düzeltici geri bildirimlerin öğrencilerin Türkçe çalışmasına yönelik olumsuz bir tutum oluşturmayacağı düşünülmektedir. Diğer taraftan konuşma hatalarının düzeltilmesiyle dil bilgisi kuralları arasındaki ilişkinin doğru orantıda gerçekleşmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Kaptı (2018), çalışmasında geri bildirim düzeyleri ile cinsiyet ve yaş grupları arasında herhangi anlamlı bir farka ulaşmazken Türkçe seviyeleri B1 olan öğrencilerin geri bildirim düzeylerinin B2 seviyesindeki öğrencilerden anlamlı derecede fazla olduğunu saptamıştır. Yapılan araştırmada öğrencilerin; cinsiyetleri, yaşları ve Türkçe seviyeleri ile düzeltici geri bildirimle dair görüşleri incelendiğinde, cinsiyet, yaş ve Türkçe seviyeleri ile ölçek maddelerine verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı söylenebilir. Bu bağlamda araştırma, Kaptı'nın (2018) çalışmasında geri bildirim hususunda cinsiyet ve yaş gruplarına dair ulaştığı anlamlı bir ilişki olmaması sonuçlarıyla örtüşürken Türkçe seviyeleri konusunda bulunduğu düzeltici geri bildirim ile Türkçe seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki vardır sonuçlarıyla örtüşmemektedir.

Kaynaklar

- Aksan, D. (2003). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. TDK yayınları.
- Alyılmaz, S. ve Polatcan, F. (2020). *Yabancılara Türkçe öğretiminde iletişim becerisi*. Duvar Yayınları.
- Alyılmaz, S. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde hedef kitlenin / öğrenen'in önemi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(4), 2452-2463.
- Alyılmaz, S. (2020). Türkçe öğretiminde hedef kitleyle ilgili yaşanan bazı sorunlar ve çözüm önerileri. Alyılmaz C. Er, O. Çoban İ. (Ed.), *Türkçe eğitiminin güncel sorunları* içinde (ss. 73-84). Eğitim Kitap Yayınları.
- Aybek, B. ve Aslan, S. (2017). Öğretmen adaylarının öz-düzenleme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 13(3), 455-470.
- Bao, R. (2019). Oral corrective feedback in L2 Chinese classes: Teachers beliefs versus their practices. *System*, 82, 140-150.

- Çetinkaya, E. ve Hamzadayı, E. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretim sürecinde sözel düzeltme geribildirimleri: Öğretmen ve öğrenci yeğleyişleri. *Journal of Turkish Studies*, 10(3), 285-302.
- Çelebi, S. (2017). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde görsel geri bildirim etkinlikleriyle gerçekleştirilen bürün öğretiminin sesli okuma becerisine etkisi* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- El Tatawy, M. (2002). Corrective feedback in second language acquisition. *Working Papers in TESOL & Applied Linguistics* 2, 2.
- Fenner, A. B., Trebbi, T. and Aase, L. (1999). Mother tongue and foreign language teaching and learning-a joint project. *Bells: Barcelona English Language and Literature Studies*, 10, 133-143.
- Herra, A., and Kulińska, A. (2018). The role of feedback in the process of learning English as a foreign language. *Forum Filologiczne Ateneum*.
- Kaptı, M. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde geri bildirimle ilgili öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Kardaş, D. M., ve Bayrak Cömert, Ö. (2021). A research on the effect of feedback on student achievement in teaching Turkish grammar to foreigners. *Turkish Studies - Educational Sciences*, 16(1), 423-434.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayıncılık.
- Karchava, E. (2016). Learners' beliefs about corrective feedback in the language classroom: perspectives from two international contexts. *Tesl Canada Journal*. 33(2), 19-45.
- Lyster, R. & Saito, K. (2010). Oral feedback in classroom SLA: A meta-analysis. *Studies in Second Language Acquisition*, 32(2), 265-302.
- Li, S. (2018). *Corrective feedback*. In J. I., Lontas and *TESOL International Association, The TESOL encyclopedia of English language teaching*. (1-9). Blackwell.
- Nassaji, H. & Kartchava, E. (2021). *The Cambridge handbook of corective feedback in second language learning and teaching*. Cambridge Univesity Press.
- Nhac, H. T. (2022). Oral corrective feedback preferences in English lessons: Learners' and teachers' perspectives. *European Journal of Educational Research*, 11(3), 1643- 1655.
- Panova, I., & Lyster, R. (2002). Patterns of corrective feedback and uptake in an adult ESL classroom. *TESOL Quarterly*, 36(4), 573-595.
- Rezalou, A. (2020). Student teachers' beliefs about corrective feedback. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 416-430.
- Russell, J., & Spada, N. (2006). The effectiveness of corrective feedback for second language acquisition: A meta-analysis of the research. In J. Norris & L. Ortega (Eds.), *Synthesizing research on language learning and teaching* (pp. 131-164).
- Schimmel, B. J. (1988). Providing meaningful feedback in courseware. In D. H. Jonassen (Ed.), *Instructional designs for microcomputer courseware* (pp. 183-195). Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

- Sheen, Y. (2004). Corrective feedback and learner uptake in communicative classrooms across instructional settings. *Language Teaching Research*, 8, 263-300.
- Tonekaboni, A. M. (2016). Effective feedback in second language acquisition: oral feedback vs. written feedback. *IRJABS Basic*. 10(2), 153-165.
- TDK (2023). *Türkçe sözlük*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Yüksel, D., Soruç, A. ve Mckinley, J. (2021) Teachers beliefs and practices about oral corrective feedback in university EFL classes. *International Journal of Applied Linguistic*, 31(3), 362-382.
- Wang, W. (2009). *Oral corrective feedback in communicative EFL classrooms*. Xiamen University Press.

Extended Abstract

Human beings have always felt the need to communicate with other beings due to their genetic codes. This communication need has always been met with language. Language is the most basic component that creates the communication network between people. Mother tongue is “the language that is learned initially from the mother and the close family circle, and then from the environment with which the person is related, goes into the subconscious of the person and creates the strongest ties of individuals with the society” (Aksan, 2003, p. 81). A person communicates with the community s/he lives in through her/his mother tongue. When s/he wants to communicate with a different community, a foreign language comes to the fore. Throughout history, people have felt the need to learn a foreign language for various reasons. The need for a foreign language has brought the issue of foreign language teaching to the agenda. The issue of foreign language teaching, which has remained important throughout the historical process, has become more important, especially today, when the world has turned into a global village, and it has become an important issue for individuals to know a language other than their mother tongue (Fenner, Trebbi and Aese, 1999). A person who speaks a foreign language can communicate in various cultural fields and access important opportunities. Therefore, learning a foreign language is considered one of the indispensable needs of today’s world.

This study, in which the opinions of learners of Turkish as a foreign language on corrective feedback are discussed, is descriptive research. Karasar (2012) defines the descriptive survey as “research that aims to describe the past or present situation as it is”. The sample of this study consists of 145 B1, B2, and C1 level international students studying at Bilecik Şeyh Edebali University TÖMER in the 2022-2023 academic year. To reach the students easily, the researchers employ simple random sampling.

The study discusses student views on corrective feedback in teaching Turkish as a foreign language. In the context of the findings and interpretations, the following conclusions are made:

In the process of teaching Turkish as a foreign language, the effect of corrective feedback is generally positive to motivate students to the lesson and to provide better quality teaching. These results are in agreement with the results of El Tatawy’s (2002), Kartchava’s (2016), Kaptı’s (2018), Kardaş and Cömert’s (2021) studies. It is evident that those who learn Turkish as a foreign language learn Turkish better when their friends’ mistakes are corrected.

Tonekobi (2016) finds in her/his research that corrective feedback increases the desire to learn a foreign language. In this context, it can be said that corrective feedback guides Turkish learners to the

right path and motivates them. It is thought that correcting all grammatical, speaking, and pronunciation errors made while learning Turkish is important for the Turkish teaching process to be more efficient. Çetinkaya and Hamzadayı (2015) conclude in their research that only speaking mistakes should be corrected. It can be said that the use of negative words by teachers while correcting speaking mistakes negatively affects the corrective feedback process.

It is clear that expressing the correct structure in the process of teaching Turkish as a foreign language is the best technique for correcting speech, vocabulary, grammar, and pronunciation errors in Turkish and is beneficial to students. These results overlap with the results of Karchava's study (2016). It is also important to correct speaking and writing mistakes in Turkish classes. It is also necessary that the mistakes made by the students should not be generalized to all students. Again, it is important for the teacher to clearly state any speaking mistakes that students make. This result is consistent with the results of the study by Herra and Kulmska (2018). Even if these speaking errors are not corrected, it can be said that students' determination to learn will not decrease. On the other hand, mistakes made should be explained in Turkish with an appropriate tone of voice.

Those who learn Turkish as a foreign language expect their vocabulary, grammar, and pronunciation mistakes to be corrected. The mistakes made by the students must be corrected by the teacher. Again, it can be said that the students are pleased to have their mistakes corrected. The technique chosen for correcting mistakes made in Turkish should be determined according to the student's level. Correcting students' Turkish speaking mistakes increases classroom communication. In their research, Çetinkaya and Hamzadayı (2015) show that the mistakes made are corrected immediately. Similarly, this research reveals that correcting the speaking mistakes made during the process of teaching Turkish as a foreign language immediately, without waiting for the end of the course, will have a more positive effect on the process. Additionally, students find it wrong for their mistakes to be corrected by their friends in Turkish classes. In correcting the students' speaking mistakes, they pay attention to the structure that is said correctly. It is thought that corrective feedback given during the process of teaching Turkish as a foreign language will not create a negative attitude towards students studying Turkish. On the other hand, the relationship between the correction of speaking mistakes and grammar rules does not occur in the right proportion.

When the gender, age, and level of the students and their views on corrective feedback are examined in the study, it can be said that there is no statistically significant relationship between these and their answers to the scale items. In this context, this finding coincides with Kaptı's (2018) results regarding the gender and age groups in terms of feedback, but it does not coincide with the results of the Turkish language levels.